

Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah

Srebrna plaketa za ustvarjaino in uspešno razvijanje organiziranega kulturnega ustvarjanja v zamejstvu

Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah je staro že častiljivih 110 let. Nastalo je na prelomu iz 19. v 20. stoletje, ko so bila na Koroškem ustanovljena prva kulturno izobraževalna društva. Začelo se je s tamburaškim zborom, ki ga je ob veliki noči davnega leta 1902 ustanovil občinski tajnik Valentin Jug. Ob ustanovitvi Slovenske krščansko socialne zveze za Koroško leta 1907 se je na pobudo njenega predsednika dr. Lamberta Ehrliche selsko društvo kot eno prvih vključilo v centralno zvezo. Uradno je bilo društvo potrjeno, ko je leta 1911 župnik Josip Linasi predložil oblastem pravila za »Katoliško slovensko izobraževalno društvo Planina v Selah«, nato pa je leta 1912 sledil ustanovni občni zbor »Planina«. Tri leta kasneje je prišel v Sele župnik Alojzij Vauti, neumorni kulturni delavec in narodni buditelj. Poleg občinskih tajnikov so župniki igrali pomembno vlogo v selskem kulturnem življenju.

Tamburaši, zborovsko petje, gledališče, knjižnica... Kulturna dejavnost v Selah in okolici je rasla, se razcvetela in bila iz leta v leto bolj plodovita. Pomemben mejnik v razvoju je izgradnja farnega doma leta 1930, ki je postal žarišče verskega poglobljanja, izobraževanja, narodnega osveščanja in družabnega življenja. Glavna naloga društva je bila vse tja do druge svetovne vojne poleg ohranjanja slovenske pesmi in pripravljanja gledaliških iger predvsem izobraževanje odraslih. Župnik Vauti je vabil v Sele imenitne predavatelje, tedanje očete slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ki so ga podpirali v boju proti pomembnejšim znamenjem časa. Bogata društvena knjižnica je bila izredno dobro obiskana, ob branju so se ljudje učili jezika. Druga svetovna vojna je prekinila

društveno delovanje, po njej pa je kulturno življenje spet zacvetelo. Pevcem in gledališnikom so se pridružili še godbeniki in plesalci folklornih skupin. Na pobudo tedanjega kaplana Ivana Matka so v letih 1961-64 sezidali novo cerkev s sedanjim kulturnim dornom, ki je center vsega kulturnega dogajanja v Selah.

Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah ostaja zvesto svojemu izvornemu poslanstvu, ohranja staro, dodaja novo, sledi izzivom časa in raziskuje nove možnosti, kako ljudem približati slovensko kulturo. Generacije se menjajo, zavzetost za vrednote ostaja. Živa ostaja slovenska beseda, povedana, zapeta, igrana. Brez dvoma je velika zasluga društva, da se je slovenska beseda v Selah ohranila v največji možni meri, saj skoraj vsi prebivalci govorijo slovensko.

Ena glavnih in zelo uspešnih dejavnosti v Selah je gledališka dejavnost, katere začetki segajo v obdobje samega nastanka društva. Generacije igralcev se vrstijo in menjavajo, ljubezen do nastopov na odrskih deskah pa ostaja. V letošnjem jubilejnom letu je poleg dveh odraslih ponovno nastala mlajša mladinska gledališka skupina, ki je zajela novo generacijo gledališnikov, občasno pa v okviru društva ustvarja tudi otroška gledališka skupina. Že pet let društvo ponuja gledališki abonma z vsaj petimi predstavami na sezono. Sicer pa KPD Planina poleg prizadevanja za gledališko in izobraževalno dejavnost redno prireja pustne prireditve, materinske proslave, miklavževanja, razstave, filmske večere, strokovna predavanja, kuharske, plesne in druge izobraževalne tečaje, spominske svečanosti, kreativne dneve za otroke in drugo. Že deset let prireja rock-koncerte za mladino, na katerih se redno predstavljajo vrhunske glasbene skupine iz Slovenije.

Katoliško prosvetno društvo Planina v Selah je med najbolj aktivnimi slovenskimi društvi na južnem Koroškem.